

שבעת ימים פרק ראשון יומא

מד א מיי פ"ח מהלכות
עבודת יוה"כ הלכה
ג:

בז ב מיי פ"ח מהלכות
כלי המקדש הלכה י:
בז א מיי פ"ח שם הלכה
ג:

בז ד מיי פ"ח מהלכות
ממדין הלכה י * י"ל
פ"ח מהלכות לוי המקדש
הלכה ד:

* עיין בפ"ח ו"מ ומראה
שאיזה טועה כתב הגהה
ואת על הרב בעל עין משפט
ולא מפי הגאון מהר"ף
יאה שגגה כ"ל:

בז ה מיי פ"ח מהלכות
כלי המקדש הלכה ה:

תום ימינו

אבננו ש" כהן הדיום
בין ביום הכפורים בין
בשאר ימות השנה, ואת
כהן הדיום למה לו אבנט
ביום הכפורים. י"ל שרץ לו
לשני גזרי ע"פ. או מני
לפני ציטורא. וירצ"א
פירש שכהן הדיום יוכל
לעבוד תרומת השם,
מחשבי לקמן [ג. ב. א] ה'
עבילות וי קדושתו ולא
חשיב קדושת ידים ורגלים של
תרומת השם. א"פ שיהיה
לרץ כמו ששנינו בפ"ק
דמדין [מ"ד] ואמרין מני
לקמן שפירש ע"י [ג. ב. א]
וידוכי טובא וזכרון שני
זכונים [ג. ב. א] קדש ידיו
ורגליו לתרומת האדם כו',
ותנן מני לקמן שפירש ע"י
[שם] דמי פייסות, ואי לא
שרץ ביום הכפורים למה לי
לשנות שם ידיו פייס, אלא
שנת מנה שיהיה שם פייס
לתרומת השם. מיהו קשיא
לדיננו אלתן דמני לקמן
בפירקין [ג. ב. א] כלל ימי היו
תורמין כו' ויום הכפורים
מחול, ומפרש שם טעם
משום מולאש דכהן גדול
מקדמין ליה מחול, [והא
דלא חשיב קדושת תרומת
השם כהני ארץ ע"י שם
קדושתו ל"פ שזו היתה
עבודתו ליה. א"רבות את
השחקים. וכוונן שלא קרעו
דמנא שפירש ע"י זכונים
[מ. ב. א] בני גדויו מקדושתו
או מוטושתין ועבד קרעו
פסולה, ודריש מני היום כד
שיהיה על ב'ן, כד הוה
חדשים, והיינו לכתמיא,
אבל לא ידעין מני ה' כ'
מיקרב שחקים. שם כ'
מצות בהונה גרדיא
ע"י. ואומר ריב"א ד"מ
הוה הפר משל כהן שעבד
שהיה קבוע בכל יום, ומציא
ר"א מן הירושלמי פ"ח
[א] דבעי הנה גבי כהן
המתנהח מתא אורו שאירע
בו פסול עבודתו משל מו',
שמעיה מן הלא מעשה
בזן אולם שאירע [ב. א] פסול
בכהן גדול וממנה מחמו
ושימש בו ביום צביה
גדולה. אמר לו אדוני המלך
פר ושעיר של יוה"כ משל מ'
משל או משל כ"ג, משל יו'
קריבין שאם יוה משל אלא
כהן גדול ואם משל כהן
שעבר לא אהא כהן גדול,

אלא לאו ביום הכפורים. * לפירוש ריב"א דפירש הא דגזי כהן גדול כתב מלפנת וככהן הדיום כתב מגזעות לפי ששל כהן גדול היתה קצרה * שהיה לרץ להניח תפילין וליץ אכל של כהן הדיום היתה רחבה שלא היה מניח ליץ אין להקשות א"כ לימא דהא איכא צניייהו דיי"ל כיון דלדי ודאי מניין אחד אע"ג דזו רחבה וזו קצרה לא קא חשיב ולעיל נמי דפריך כמה מנחין אותו לא צעי לשנויי במלפנת דהא לא חשיב חינוך כיון דשוין הן אלא שזו קצרה וזו רחבה:

י"ב ש' ארבות השחקין. ואיצטרך קרע ללא תימא כי היכי דמטוטטשין או מקורעין פסולין צ"י שני דזכונים [ד. י. א.]: דכתב צהו (שמות כח) לכבוד ולתפארת ה"ג שחקים ליפסלו דלון עניות במקום עשירות וסלקא דעתך דמינא דכלל שנה יעשו צגדים חדשים קא משמע לן וזכרון צ' דזכונים (שם) תניא משותקין כשירים וזה משמע כגירסת רש"י דאיצטרך לאשמועינן דאפילו שחקים כשירים:

כהן גדול משום איבה. הקשה ר"י מדקאמר טעמא משום איבה מכלל דמני דתני רחוי להיות כהן גדול מדאורייתא אלא גזרו ביה רבנן משום איבה ומימיה אס כן מאי איצטרך לפרושי טעמא דכהן הדיום משום מעלין בקדש וכו' תיפוק ליה מדילפין מקרא שפירש ע"י דזכונים [ד. י. א.]: דכהן גדול שלבש בגדי כהן הדיום ועבד עבודתו פסולה משום מחוסר צגדים וליכא למימר דהא דקאמר דלא חוי להיות כהן גדול משום איבה היינו לאחר מיתת הראשון דהא מודה רבי יוסי דאס מת ראשון שני חוזר לעבודתו וי"ל דכהן גדול מתמנה צפה ומסתלק צפה וצירושלמי דריש ליה מקרא ומסתברא שהדבר תלוי במלך וצאחיו וכהניס כדאמר שפירש הנה על ארץ ע"י שם קדושתו ל"פ שזו היתה עבודתו ליה. א"רבות את השחקים. וכוונן שלא קרעו דמנא שפירש ע"י זכונים [מ. ב. א] בני גדויו מקדושתו או מוטושתין ועבד קרעו פסולה, ודריש מני היום כד שיהיה על ב'ן, כד הוה חדשים, והיינו לכתמיא, אבל לא ידעין מני ה' כ' מיקרב שחקים. שם כ' מצות בהונה גרדיא ע"י. ואומר ריב"א ד"מ הוה הפר משל כהן שעבד שהיה קבוע בכל יום, ומציא ר"א מן הירושלמי פ"ח [א] דבעי הנה גבי כהן המתנהח מתא אורו שאירע בו פסול עבודתו משל מו', שמעיה מן הלא מעשה בזן אולם שאירע [ב. א] פסול בכהן גדול וממנה מחמו ושימש בו ביום צביה גדולה. אמר לו אדוני המלך פר ושעיר של יוה"כ משל מ' משל או משל כ"ג, משל יו' קריבין שאם יוה משל אלא כהן גדול ואם משל כהן שעבר לא אהא כהן גדול,

עבודתו מחנכתו מי לא תניא * כל הכלים שעשה משה בשיחתו מקדשתו מכאן ואילך עבודתו מחנכתו הכא נמי עבודתו מחנכתו כי אתא רב דימי אמר אבנטו של כהן הדיום רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון חד אמר של כלאים וחד אמר של בוץ תסתיים דרבי הוא דאמר של כלאים דתניא אין בין כהן גדול לכהן הדיום אלא אבנט דברי רבי ר' אלעזר בר' שמעון אומר אף לא אבנט אימת אי נימא בשאר ימות השנה טובא איכא כהן גדול משמש בשמונה והדיום בארבעה אלא לאו ביום הכפורים אמרי לא לעולם בשאר ימות השנה ובהנך דשוין כי אתא רבין אמר אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים דברי הכל של כלאים לא נחלקו אלא באבנטו של כהן הדיום בין בשאר ימות השנה בין ביום הכפורים שרבי אומר ישל כלאים ורבי אלעזר בר' שמעון אומר של בוץ אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא * על בשרו מה תלמוד לומר ילבש להביא מצנפת ואבנט להרמת הדרשן דברי ר' יהודה רבי דוסא אומר להביא בגדי כהן גדול ביום הכפורים שהן כשרין לכהן הדיום רבי אומר שתי תשובות בדבר חדא דאבנטו של כ"ג ביום הכיפורים לא זה הוא אבנטו של כהן הדיום ועוד בגדים שגשגתמשתה בהן קדושה חמורה תשמש בהן קדושה קלה אלא מה תלמוד לומר ילבש לרבות יאת השחקין ואזדא ר' דוסא למעמיה * דתניא * והניחם שם מלמד השמועין גניזה רבי דוסא אומר שלא ישתמש בהן יוה"כ אחר * ת"ר אירע בו פסול ומינו אחר תחתיו ראשון חוזר לעבודתו שני כל מצות כהונה גדולה עליו דברי ר' מאיר ר' יוסי אומר ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכ"ג ולא לכהן הדיום אמר ר' יוסי מעשה ביוסף בן אלם * בציפורי שאירע בו פסול בכהן גדול ומינוהו תחתיו ואמרו חכמים ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיום * כ"ג משום איבה כהן הדיום * משום מעלין בקדוש ולא מורדין אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הלכה

עבודתו מחנכתו. עבודת יוה"כ עולמה שאינה כשירה אלא צכהן גדול וזה עבודה מנחמת לכהונה גדולה: משיחתו מקדשן. כדכתיב (במדבר י) וימשחו ויקדש אותם מכאן ואילך לא נמשחו כלים חדשים שנעשים שם כדאמרין במסכת שבעות (דף טו.) אותם במשיחה: הכי גרסינן כי אהא רב דימי אמר אבנטו של כהן הדיום רבי ור' אלעזר ברבי שמעון כו'. ולא גרסינן ביום הכפורים דהא צכהן הדיום אין חילוק (ב) צוה"כ כ' שאר ימים: אימא אינימא בשאר ימות השנה. שכהן גדול משמש בשל כלאים וקאמר לחלוקין צאצאנייהו דשל הדיום דזון טובא איכא: אלא לאו ביום הכפורים. דשל כהן גדול דזון (ג) ואשמועינן דשל הדיום דכלאים והוא הדין להדיום לכל ימות השנה: לעולם בשאר ימות השנה. דכהן גדול בשל כלאים ואשמועינן דשל הדיום דזון. ודקאמר טובא איכא: צהנך דשוין. צאחון צגדים ששנייה ומלפנת ואבנטו אין צנייהם אלא אבנטו: כי אהא רבין כו'. צין רבין לרב דימי ליכא מידי אלא דרב דימי לא פירש הי מנייהו דלמר של כלאים ויהי מנייהו דלמר של בוץ ורבין פירש דהדיא רבי אומר של כלאים: אף אן נמי תנינא. דרבי הוא דלמר של כלאים: על צהו. גבי תרומת הדשן כתיב (ויקרא י) ולבש הכהן מדו כד ומכניו כד ילבש על צהו וגו' והוה ליה למיכתב ומכניו כד על צהו דלא כתיב צרישה דקרא ולבש: ומה * ל' ילבש להביא מלפנת ואבנטו. משום דלא כתיב אלא מדו כד וזמנא כתיב ילבש ללמדך שהיא עבודה גמורה וצרישה ארבעה כלים: ר' דוסא אומר להביא. ארבעה צגדי כהן גדול ששימש בהן לפנים ביום הכפורים ששירים להדיום כל ימות השנה שלא תאמר והניחם שם שיהו טעונין גניזה אלא שלא ישמשם בהן ליום הכפורים אחר: אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים לא זהו אבנטו הפשוט להדיום. שהרי הוא של כהן גדול וכהן הדיום כל הימים דכלאים: אס השחקין. שאף השחקין כשרים לעבודה. ואני שמעתי להביא שחקים דוקא משום צגדים שצביל צהן קדשה לרבו לא ימוג בהן כוס לרבו ואין נראה צעניי דצבילא גבי הוצאת הדשן אמרינן לקמן (דף ג.) הכי מפני שהצגדים מתצוים כהן אחר תחתיו, ר' יוסי אומר ראשון חוזר לעבודתו. שני אינו ראוי לכהן גדול כהן שעבד שמעלין בקדש ולא מורדין.

עבודתו מחנכתו. עבודת יוה"כ עולמה שאינה כשירה אלא צכהן גדול וזה עבודה מנחמת לכהונה גדולה: משיחתו מקדשן. כדכתיב (במדבר י) וימשחו ויקדש אותם מכאן ואילך לא נמשחו כלים חדשים שנעשים שם כדאמרין במסכת שבעות (דף טו.) אותם במשיחה: הכי גרסינן כי אהא רב דימי אמר אבנטו של כהן הדיום רבי ור' אלעזר ברבי שמעון כו'. ולא גרסינן ביום הכפורים דהא צכהן הדיום אין חילוק (ב) צוה"כ כ' שאר ימים: אימא אינימא בשאר ימות השנה. שכהן גדול משמש בשל כלאים וקאמר לחלוקין צאצאנייהו דשל הדיום דזון טובא איכא: אלא לאו ביום הכפורים. דשל כהן גדול דזון (ג) ואשמועינן דשל הדיום דכלאים והוא הדין להדיום לכל ימות השנה: לעולם בשאר ימות השנה. דכהן גדול בשל כלאים ואשמועינן דשל הדיום דזון. ודקאמר טובא איכא: צהנך דשוין. צאחון צגדים ששנייה ומלפנת ואבנטו אין צנייהם אלא אבנטו: כי אהא רבין כו'. צין רבין לרב דימי ליכא מידי אלא דרב דימי לא פירש הי מנייהו דלמר של כלאים ויהי מנייהו דלמר של בוץ ורבין פירש דהדיא רבי אומר של כלאים: אף אן נמי תנינא. דרבי הוא דלמר של כלאים: על צהו. גבי תרומת הדשן כתיב (ויקרא י) ולבש הכהן מדו כד ומכניו כד ילבש על צהו וגו' והוה ליה למיכתב ומכניו כד על צהו דלא כתיב צרישה דקרא ולבש: ומה * ל' ילבש להביא מלפנת ואבנטו. משום דלא כתיב אלא מדו כד וזמנא כתיב ילבש ללמדך שהיא עבודה גמורה וצרישה ארבעה כלים: ר' דוסא אומר להביא. ארבעה צגדי כהן גדול ששימש בהן לפנים ביום הכפורים ששירים להדיום כל ימות השנה שלא תאמר והניחם שם שיהו טעונין גניזה אלא שלא ישמשם בהן ליום הכפורים אחר: אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים לא זהו אבנטו הפשוט להדיום. שהרי הוא של כהן גדול וכהן הדיום כל הימים דכלאים: אס השחקין. שאף השחקין כשרים לעבודה. ואני שמעתי להביא שחקים דוקא משום צגדים שצביל צהן קדשה לרבו לא ימוג בהן כוס לרבו ואין נראה צעניי דצבילא גבי הוצאת הדשן אמרינן לקמן (דף ג.) הכי מפני שהצגדים מתצוים כהן אחר תחתיו, ר' יוסי אומר ראשון חוזר לעבודתו. שני אינו ראוי לכהן גדול כהן שעבד שמעלין בקדש ולא מורדין.

א) סנהדרין טו: שבעות טו. ב) לקמן כג. ג) לקמן כד. ד) הוריות יב: ע"ש מגילה ט: מוספתא פ"ח ה"ה, ה) לקמן כ: עג. הוריות יב: גרמות כ. שבת כ"א: מגילה ט: כ"א: מנחות לט. טז. א) מ"א ש"ך ל"ך י"ג. ב) ע"י מוס' לקמן כה. ד"ה [טע"ל, ח] י"ל גדולה].

תורה אור השלם

1. ילבש הבדן מדו בד ומכניו כד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר האבל האש את העולה על המזבח ושמו אצל המזבח: ויקרא ו ג 2. וקא אהון אל אהל מועד וקיש את בגדי הבדן אשר לביש בבאו אל הקדש ודחיקום שם: ויקרא טו כג

גלוין הש"ס

גב' כה"ג משום איבה. ענין זה לקמן דף ע"ה: תום ר"ה אלא לאו. לפירוש ריב"א ע"ל דף כה ע"א מדיה טעל מלפנת ומ"י דף ע"ג ד"ה כ"ר"י. עירובין אה ע"ב מ"ה מקום. לביש דף ה ע"א מדיה ואל יוכיח:

הגהות הב"ח

א) גב' ביוסף בן אלם מצפורי שאירע: ב) רש"י ע"ה ה"ג כי אהא כו' אין חילוק בין יוה"כ לשאר ימים: ג) ד"ה אלא לאו ביום הכפורים דשל כהן גדול ואתא לאשמועינן דשל הדיום:

רבינו חננאל

רב פסא אמר עבודתו לפני ולפנים היא קובעת לכהונה גדולה. כי אתא רבין אמר אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים דברי הכל של בוץ, בשאר ימות השנה דברי הכל של כלאים, לא תחלקו אלא באבנט כהן הדיום לעולם, רבי אמר כלאים ור' אלעזר ב"ר שמעון אומר של בוץ. אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא על בשרו מה ת"ל ילבש כו'. ר' דוסא אמר לרבות בגדי כהן גדול של יום הכפורים שעבד בהם לפני ולפנים שכשרין לכהן הדיום בכל [ה]שנה. רבי אומר ב' תשובות דבר, חדא אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים לא זהו אבנטו של כהן הדיום, ועוד בגדים ששימש בהן קדושה חמורה ישמש בהן קדושה קלה. ומה ת"ל ילבש לרבות שחוקים. אילו כולן פשוטין הם. ת"ר אירע בו פסול ומינו

עין משפט

עבודת יוה"כ הלכה ג: מהלכות כלי המקדש הלכה י: שם הלכה ג: מהלכות ממדין הלכה י * י"ל פ"ח מהלכות לוי המקדש הלכה ד: עיין בפ"ח ו"מ ומראה שאיזה טועה כתב הגהה ואת על הרב בעל עין משפט ולא מפי הגאון מהר"ף יאה שגגה כ"ל: מה מיי פ"ח מהלכות כלי המקדש הלכה ה: תום ימינו אבננו ש" כהן הדיום בין ביום הכפורים בין בשאר ימות השנה, ואת כהן הדיום למה לו אבנט ביום הכפורים. י"ל שרץ לו לשני גזרי ע"פ. או מני לפני ציטורא. וירצ"א פירש שכהן הדיום יוכל לעבוד תרומת השם, מחשבי לקמן [ג. ב. א] ה' עבילות וי קדושתו ולא חשיב קדושת ידים ורגלים של תרומת השם. א"פ שיהיה לרץ כמו ששנינו בפ"ק דמדין [מ"ד] ואמרין מני לקמן שפירש ע"י [ג. ב. א] וידוכי טובא וזכרון שני זכונים [ג. ב. א] קדש ידיו ורגליו לתרומת האדם כו', ותנן מני לקמן שפירש ע"י [שם] דמי פייסות, ואי לא שרץ ביום הכפורים למה לי לשנות שם ידיו פייס, אלא שנת מנה שיהיה שם פייס לתרומת השם. מיהו קשיא לדיננו אלתן דמני לקמן בפירקין [ג. ב. א] כלל ימי היו תורמין כו' ויום הכפורים מחול, ומפרש שם טעם משום מולאש דכהן גדול מקדמין ליה מחול, [והא דלא חשיב קדושת תרומת השם כהני ארץ ע"י שם קדושתו ל"פ שזו היתה עבודתו ליה. א"רבות את השחקים. וכוונן שלא קרעו דמנא שפירש ע"י זכונים [מ. ב. א] בני גדויו מקדושתו או מוטושתין ועבד קרעו פסולה, ודריש מני היום כד שיהיה על ב'ן, כד הוה חדשים, והיינו לכתמיא, אבל לא ידעין מני ה' כ' מיקרב שחקים. שם כ' מצות בהונה גרדיא ע"י. ואומר ריב"א ד"מ הוה הפר משל כהן שעבד שהיה קבוע בכל יום, ומציא ר"א מן הירושלמי פ"ח [א] דבעי הנה גבי כהן המתנהח מתא אורו שאירע בו פסול עבודתו משל מו', שמעיה מן הלא מעשה בזן אולם שאירע [ב. א] פסול בכהן גדול וממנה מחמו ושימש בו ביום צביה גדולה. אמר לו אדוני המלך פר ושעיר של יוה"כ משל מ' משל או משל כ"ג, משל יו' קריבין שאם יוה משל אלא כהן גדול ואם משל כהן שעבר לא אהא כהן גדול,

עין משפט

עבודת יוה"כ הלכה ג: מהלכות כלי המקדש הלכה י: שם הלכה ג: מהלכות ממדין הלכה י * י"ל פ"ח מהלכות לוי המקדש הלכה ד: עיין בפ"ח ו"מ ומראה שאיזה טועה כתב הגהה ואת על הרב בעל עין משפט ולא מפי הגאון מהר"ף יאה שגגה כ"ל: מה מיי פ"ח מהלכות כלי המקדש הלכה ה: תום ימינו אבננו ש" כהן הדיום בין ביום הכפורים בין בשאר ימות השנה, ואת כהן הדיום למה לו אבנט ביום הכפורים. י"ל שרץ לו לשני גזרי ע"פ. או מני לפני ציטורא. וירצ"א פירש שכהן הדיום יוכל לעבוד תרומת השם, מחשבי לקמן [ג. ב. א] ה' עבילות וי קדושתו ולא חשיב קדושת ידים ורגלים של תרומת השם. א"פ שיהיה לרץ כמו ששנינו בפ"ק דמדין [מ"ד] ואמרין מני לקמן שפירש ע"י [ג. ב. א] וידוכי טובא וזכרון שני זכונים [ג. ב. א] קדש ידיו ורגליו לתרומת האדם כו', ותנן מני לקמן שפירש ע"י [שם] דמי פייסות, ואי לא שרץ ביום הכפורים למה לי לשנות שם ידיו פייס, אלא שנת מנה שיהיה שם פייס לתרומת השם. מיהו קשיא לדיננו אלתן דמני לקמן בפירקין [ג. ב. א] כלל ימי היו תורמין כו' ויום הכפורים מחול, ומפרש שם טעם משום מולאש דכהן גדול מקדמין ליה מחול, [והא דלא חשיב קדושת תרומת השם כהני ארץ ע"י שם קדושתו ל"פ שזו היתה עבודתו ליה. א"רבות את השחקים. וכוונן שלא קרעו דמנא שפירש ע"י זכונים [מ. ב. א] בני גדויו מקדושתו או מוטושתין ועבד קרעו פסולה, ודריש מני היום כד שיהיה על ב'ן, כד הוה חדשים, והיינו לכתמיא, אבל לא ידעין מני ה' כ' מיקרב שחקים. שם כ' מצות בהונה גרדיא ע"י. ואומר ריב"א ד"מ הוה הפר משל כהן שעבד שהיה קבוע בכל יום, ומציא ר"א מן הירושלמי פ"ח [א] דבעי הנה גבי כהן המתנהח מתא אורו שאירע בו פסול עבודתו משל מו', שמעיה מן הלא מעשה בזן אולם שאירע [ב. א] פסול בכהן גדול וממנה מחמו ושימש בו ביום צביה גדולה. אמר לו אדוני המלך פר ושעיר של יוה"כ משל מ' משל או משל כ"ג, משל יו' קריבין שאם יוה משל אלא כהן גדול ואם משל כהן שעבר לא אהא כהן גדול,